

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca, i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kmeta 60 novč. razmierno za pol god. 1 f. a za kmeta 30 nov. Izvan carovine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 novč.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ *Nar. Post.*

Oglasi se primaju po navadnoj cjeni. Pisma neka se šalju platjene poštarine. Nepodpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se *Via Capuano N.° 1969/1.*

Godina III.

U Trstu 1 Junja 1872.

Broj 11.

Živili nam braćo Hrvati!

U Hrvatskoj su nadvladali narodnjaci. Narodnjakah je izabrao u sabor petdeset, magjaronah dvaest i jedan, a četiri izbora su neodlučna. Tako valja, istina i pravda mora da prevlada!

Pogled po svietu.

U Trstu 31 Maja.

Imamo zabilježiti žalostnu viest, da je u Beču prominula Nje Visost, sjajna Gospodja Nadvojvodkinja Sofija, mati Njegova carskoga Veličanstva. — Ovih se je danah carevinsko vieće bavilo novim kaznenim zakonom. Ni izravni izborni zakon, ni pitanje samouprave poljske da nećedu već u ovom zasjedanju carevinskog vieća doći do razpravljanja. Toga radi ni prenapeti ustavovjernjaci, ni poljski neodvažni federalisti nehvale se mnogo s Auerspergovim ministarstvom. Od skora se mnogo govorilo i o nekakvom razdoru i neskladu u tom ministarstvu, Česi sad muče, kao da jih neima, al su tvrdo osvjedočeni, da mora opet doći njihovo vrijeme. Kažu, na godinu!

U Ugarskoj se pripravlja sve stranke skorim izborom za obnovu sabora, koji se po kraljevoj zapoviedi ima sastati prve dni dođućega mjeseca rujna. Razni kandidati na razni način navješćuju i razjašnjuju raznim ugarskim narodom svoje programe iliti svoj politični pravac, te što im misle, što li nemisle u saboru tražiti. U takvoj jednoj propoviedi jest bivši ministar Horváth očito kazao svojim budućim biračem, da on pripoznaje, da sadašnji dualizam iliti državno dvojstvo neznaci drugo, nego izključivo gospodovanje na ovaj strani Niemacah, a na onoj Magjarah nad svimi drugimim nenjemačkimi i nemagjarskimim narodim. Plemenita mora da jest ta magjarska duša, kad ovako plemenito govori u brk svoj nadpolovičnoj većini austro-ugarskih državljanah, koji nepripoznavaju nad sobom drugog gospodara, nego Boga i svôg kralja.

Nego toj su se nesitaj čeljadi baš sad računali u Hrvatskoj pokvarili. Tamo je prošle sriede narodna stranka ogromnom većinom nadvladala magjarske prilizice, akoprem su ove na nečuvani i nevidjeni dosad način narod pritiškale i ožimale ciela dva mjeseca i pol, da iz njega izciede magjaronске zastupnike, ali sve badava pa badava. Hrvatski je narod ostao vjeran sebi, svojemu staromu poštenju i svojoj ljepšoj budućnosti. Ono nešto magjaronah, što se je pod onolikim pritiskom ukralo u sabor, hoće bit i onako izbrisano sa imenika saborskih zastupnikah poradi nezakonitostih, počinjenih kako čujemo prigodom njihova izbora.

Iz ostalog svieta javljamo, da ni knezu Bismarku neide svaka, kako ju namisli. Sv. otac Papa mu je zabrusio, da u sadašnjih okolnostih nemože nikako dopustiti, da njemački stožernik iliti kardinal Hohenlohe primi čast njemačkoga poslanika kod rimskog crkvenog dvora, kao što je to bio on mudro zasnovao. A to je zaj tim mučnije, što sad njemački židovski slobodnjaci zahtievaju, da se već nepošlje u Rjm nikakav poslanik; a on je eno morao nasuprot u saboru izjaviti, jer vidi mnogo mnogo dalje od njih, da se ufa, da će se ta stvar što skorije sporazumno riešiti.

Naši su središćari iliti centralisti bili od skora pošteno čusnuti i u samoj Svajćarskoj. Tamo je bio narod pitan, da li želi zadržati svoj stari švajćarski ustav, il pak da mu se dosadašnja samouprava suži iliti stegne, te nekoje stvari prenesu iz Kantonah (kotarah) u područje središnje uprave? Na to pitanje, koje su bili njemački Kotari nabrdili, francuski i talijanski Kotari odgovoriše, da neka ostane pri staromu. I neka!

Obćinski zakon istarski.

(Dalje)

Zadnji put smo vidjeli, kako se po zakonu biraju občinski zastupnici; hajde sad da vidimo, kako se bira občinski odbor (deputazione comunale).

Obćinski odbor, kako smo već jednom rekli, biraju medju sobom novoizabrani občinski zastupnici, i to ovako. Na poziv najstarijega od njih skupe se svi novoizabrani zastupnici u občinskoj viećnici (sali) u dan i uru za to odredjenu. Tko se od zastupnikah nebi tu našao, ili se prije obavljena izbora bez razloga iz viećnice umaknuo, pada pod globu, koju mu može občinski odbor osjeći i na 20 f. Predstojnik kotarske oblasti političke ovlašćen je doći na taj izbor ili glavom, ili poslati nanj svoga zamjenika, i to zato, da se što nezakonitâ nedogodi. Toga radi treba dan izbora oblasti na vrijeme javiti. Najstariji zastupnik, kako je već rečeno, predsjeduje skupšćini, i još sa dva druga ravna izborom. Jedino občinski zastupnici mogu bit izabrani u občinski odbor. Ali, ako i jesu zastupnici, ipak nemogu bit izabrani u odbor: 1. oni, koji nestanuju u obćini; 2. činovnici, bilo državni bilo pokrajinski; 3. svećenici. Ni oni, koji su u rodbini u prvom i drugom koljenu ili pãsu, nemogu bit zajedno i u isto doba člani odbora iliti odbornici. Da izbor valja, iziskuje se prekopolovična većina svih nazočnih zastupnikah, kojih nesmije biti manje od tri četvrtine svega zastupstva. Izbor se može obaviti pismeno il ustmeno, kako već odluči samo občinsko zastupstvo.

Prije svega, izabira se Načelnik iliti Glavar (Podestà). Ako se na prvo glasovanje nedojde do nadpolovične većine, onda se glasuje po drugi put; a neponese li se ni taj, tada se prelazi na uže glasovanje. To jest, glasovanje se stegne na ona dva lica, koja su za drugog glasovanja dobila najviše glasovah. Dogodi li se pak, da na svakoga od njih pada jednak broj glasovah, onda odlučuje ždriebanje iliti sreća. Isto tako odlučuje ždriebanje, u slučaju jednakâ broja glasovah, tko se ima podvrći užemu glasovanju.

Poslje Načelnika biraju se občinski viećnici iliti savjetnici (Consiglieri). Svaki zastupnik imenuje toliko lica, koliko se ima izabrati savjetnikah. Kad se ni tu nedojde na prvi mah do prekopolovične većine, postupa se isto onako, kao gori s izborom Načelnika. Tko je dobio prekopolovičnu većinu glasovah, taj je izabran savjetnikom; a ostali se moraju podvrći užemu glasovanju, prama broju svojih glasovah. I to na ovaj način: ako se ima još izabrat jedan, podvrgnu se užemu glasovanju dva; ako dva, četiri; ako tri, šest itd. Gdje bi ostao izabran za savjetnika Načelnikov rodjak u prvom il drugom koljenu, taj izbor nevalja, pak se mora drugi izabrati. Gdje bi ostalo izabrano za savjetnike dva il više rodjakah u rečenom već koljenu, ima se držati za izabrana onaj, na koga je palo više glasovah, dočim drugi mora da odstupa. Prigo-

dom jednaka broja glasovah, odlučuje ždricbanje iliti vučenje sreće: Mjesta, ostavša tako nepopunjena, imaju se popuniti novim izborom iliti glasovanjem.

Vas taj postupak ima se vrstiti u zapisnik, što ga onda podpišu predsjednik izbora i svi ostali zastupnici, da se spravi u občinskoj pismari s ostalimi pismi. Na taj se isti način postupa, kad se od jednog zastupstva do drugoga ima popuniti izpražnjeno mjesto Načelnika, ili jednoga il više občinskih viećnikah iliti savjetnikah. U sljedećih ćemo se brojvih vratiti na one diele ovoga zakona, koje smo bili preskočili.

(Sledit će.)

D o p i s i.

Sa Katavšćine u svibnju.

Evo nas s obnovljenim občinskim zastupstvom i pod novom občinskom vladom. Tri ciele godine, kroz koje će občinom upravljati, nije šala, pak ćemo viditi, da li smo bili srećni, kad smo se dogovarali, koga bi, koga li nebi izabrali.

Da, moram da vam odmah od kraja rečem, da su naši ljetosnji občinski izbori pokazali, da se je već naš puk dobrohno iz sna brobudio, pak da je počeo mužki misliti i ozbiljno skrbiti za svoje občinske stvari. Barem što ja znam, Kastavci se nisu još nikad brinuli koliko ljetos, koje će ljude izabrati u občinsko zastupstvo. A to je znak ljepše budućnosti i u širem smislu iliti pomenu, jer čim počima narod skrbiti za svoje občinske stvari, hoće se početi pomalo starati i za pokrajinske iliti provincialne, koje se isto onako tiču njega i njegove kože, kao i občinske. Občina i javni občinski život jest prva škola, gdje se narod uči braniti svoje pravice i odbijati protivnička napadanja, dolazila ona odkud mu svieta drago. A taj se eto život ljetos u srećan čas i kod nas pojavio.

To mi je tim milije svijetu javiti, što čujem, da to isto biva i u ostaloj Istri, gdje se naš narod počeo također moćno gibati. Tamo da mu je dodijalo najme talijansko skrbništvo iliti tutorstvo, pak da će odsad unapred, prigodom obnove občinskih zastupstvah, Talijani i potalijančenjaci ostati s dugim nosom na mnogih mjestih, gdje su mislili, da su to svoje roblje iliti *schivave*, kako nas oni zovu, već zauvijek pokopali. I zbilja, našem u Istri narodu netreba nego *htjeti*, pak je stupio na svoje vlastite noge i otrsao se zauvijek onog poniženja, da ga naši susjedi tekaju kao neprohodilo diete. Ako je dosad ludo mislio, da ga u občinskom vieću iliti konšilju nemogu zastupati nego *gradjanske velade*, sad da je namislio skusiti, kako bi bilo, da ga zastupaju *sure haljine i težacki opanci*. Jer da velade nemisle nego za sebe, za svoju djeteu i za svoje gradiće. To da se je najbolje uvidilo u ove posljednje tri il četiri godine, naime odkad su došle škole u občinske ruke. Jer da sad u Istri neima školah, il ako jih ima da su razmješćene samo po gradovih i to samo u talijanskom jeziku, dakle za samu gradjansku djeteu i za same talijanske sinove, a kmetska i netalijanska djetea da odrašuju u gluposti i neznanstvu, akoprem se učitelji tim školam izdržavaju iz džepa svega kolikoga puka, kmetskoga i gradjanskoga, talijanskoga i netalijanskoga. To da je puku, izvan mnogih drugih stvarih, najviše dodijalo, pak da je sit plaćati u ime jarca, kao u Turskoj, a neznati, zašto plaća; zato da će gledati, da si pomogne onim putem, kojim mu zakon dopušća, to jest, da će odsad unapred izabirati u občinska zastupstva samo svoje ljude, ljude vjerne svojoj krvi i plemenu, svojemu narodu i jeziku. I u to ime Bog pomoz našoj braći preko Učke.

Al da se vratim k našem novomu zastupstvu, njemu je sad na plećih težko breme, ako hoće da pokaže, da je vriedno povjerenja, što su u njega postavili sviestni i probudjeni obćinari. Tu treba, da se svi njegovi članovi, a najme občinski odbor, primu posla dušom i tielom, ako će da što dobra za obćinu učine. Prije svega neka vide i stave u red občinski imetak, občinske dohodke i občinske troškove; neka urede občinske plaćnike i poslužnike, te strogo naredi, da svaki svoja dužnost sdušno i bezprikorno vrši. Zatim neka si uzmu svu skrb za obstojeće pučke škole, a gdje ih neima, neka nove otvore; jer neka znaju, što se za škole potroši, da se

stotruko izplati. Ali škole nekoriste, ako su u njih prazne klupe, zato neka strogo paze, da li šalju roditelji u školu djeteu, kako zakon zapovieda. Naposljedku, neka gledaju, da se poprave zapušćene občinske i pokrajinske ceste, koje su poslje školah najljepša i najkoristujia dika svakoj napredujućoj obćini.

I tim svršujem ovaj dopis, al obećajem, da ću se, ako Bog dá, opet oglasiti, pa kako sad mirno pripoviedam i prijateljski svjetujem, tako ću znati u svoje vrijeme i oštro korit i bezobzirno šibati, tkogod bude to zaslužio.

Narodni Muzej u Zagrebu.

Prosvjetljeni narodi, za sačuvati potomstvu u pravom obliku prošlost svoje zemlje, nastoje mukom trudom i velikim novcem, da saberu po čitavoj domovini nadjene starine, i ove postavie na sačuvanje u posebne palače (velike kuće il zgrade). Na ovi način sakupljene i poredane starine narodu su pravi biserkamen, s njimi bo se narod pred drugim svietom ponosi i dići, pak zato i skrbi, da svoje zbirke popuni, a nikako neda, da mu se grabe, gube i u tudji sviet raznose. Takova se kuća ili palača zove *Muzej*, a obično je u glavnih gradovih najveća i najljepša.

I mi Hrvati imademo jedan takov Muzej u Zagrebu, kojega je osnovao i podigao naš narod vlastitimi žuljevi bez ikakove pomoći, nit tudje nit domaće vlade. Pomoću dakle samoga naroda, u ovih 30 godinah, Muzej nam se tako popunio i ukrasio starinama, te riedkimi i skupocjenimi stvarf, da im se sada tudji sviet divi, po nas pako sve Jugoslavene postao pravi narodni ures, dika i slava.

Na veliku našu žalost i sramotu moramo izpovjedati, da nam tudjinci i dandanas neprestano, ponajviše poradi naše lahkoumnosti, slabobe i nehajstva, neprocienjivo ovakovo blago u svoje krajeve raznašaju, pa s njim ukrasivaju prve Muzeje ovoga svieta. Doba je dakle da ovoga našega nehajstva nestane, želimo li utrti put našem duševnomu preporodu i stupiti na pravu stazu narodnog napredka, bez kojega nam nema spasa. Otvorimo oči i mi, pak nepušćajmo više da se tudjinci i nadalje budu s našimi starinama hvalili. U nas, osobito u Istri i Dalmaciji, gdje su nekad razni puci živili, imade, hvala Bogu, još dosta sakrivena blaga, do kojega nije mogla doseći tudja ruka. Čuvajmo ga od sada za nas, ako nam je ikoliko milo narodno poštenje. Naši ljudi nadju čestoput kod kopanja i oranja kakovu takovu starinu, kao: *žare, lonce, svakojaka posudja, oružja, nakite, novce, kipove, napise*; kamenite *mlatove* (bate čekiće), *sjekire, koplja, ostruge* (spirune, mamuze), *nožev, mače, bodče*, (punjali), *criepove*, iz gline, *igle, narukvice* (bracaleti), *spona*, (ažulice), *kopče* (fibije), *naušnice* (orećini), *putce* (dugmeta), *páse, kacige, oklopja* (korace); *olcamenjene kosti, školjke, ribe*, itd., *stare kamenite grobove* (sarkofage) i u njihovih pepela sa ili bez *žarah, čovječje kosti*, a uz njih po koji *novac, oružja i orudja iz tuća* (bronca), *mjeda* (otuna), *bakva* (rana kotlovine), železa, srebra ili zlata. Ali neuki naš kmet (seljak), neznajuć vriednost tih stvarih, ili je kao za njega nevaljane zametne i izgubi, ili za nekoliko grošah proda i otudji.

Doćim nam rodoljubiva dužnost nalaže, svratiti pozornost naših štovanih štioeah na ovo žalostno otudjivanje, molimo osobito usrdno naše sviestno i domoljubno zvećenstvo u Istri i Dalmaciji, da se oko sačuvanja tih starinah svojski zauzme i mili nam narod podučiti, kolika i kakova će mu biti slava, ako jih narodnomu Muzeju u Zagreb pošalje. Osim gore nampomenutih stvarih, primati će darove za narodni Muzej muzealni povjerenik g. Tomislav Padavić u Trstu, Via SS. Martiri N. 8, i ovo Uredništvo, svakojake stare knjige, listine, povelje i spise, koje dotičnomu vlastniku nekoriste, a narodni bi mogle od velike vriednosti biti. Dapače pripravno je ovo Uredništvo, nadalje, davati kmetskim darovateljem za badava ovaj list na pol ili jednu godinu, polag vriednosti darovane starine, pa ujedno očituje, da će imena štovanih darovateljah u listu priobćivati. Darovi ti, neka se izvole po sigurnoj prilici ili pako poštom i parobrodom (vaporom) na naš trošak ovamo poslati.

Franina i Jurina.

Fr. Slušaj; Jurino, da ti štem jedan list, kega sam sad naš iz Pazina dobil.

Ju. Ajdede, šti, da čujemo.

Fr. Prijatelju!

U Pazinu je bila ovi dni meštarska skupščina. U Pazinu je meštarska skupščina imela svojega presidenta. U Pazinu je meštarska skupščina imela svo-

jega sekretara. U Pazinu je meštarska skupščina puno govorila od svega i svačesa. U Pazinu je meštarska skupščina odlučila, da će i k letu puno govorit od svega i svačesa. U Pazinu se je potle meštarske skupščine jelo i pilo i veselo bilo. Ako neveruješ, a ti šti talijanske Gazete, pak ćeš se osvjedočit. I Bog s tobom.

Ju. A ja ću reć, i Bog s nami, ako j' to sve.

Fr. To je sve, kad mi drugo nepiše!

Svašta ponešto.

NAJBOLJI TEŽACI

(Kome)

Došav u grad, nije se u njem zadržao dugo vremena, nego odputi se dalje putem, koj se je niz brda i doline vito ter pitaše po selih i vasih za težake, obetjujuć im dobru plaću. Izvanredno dobra plaća primamila ih mnogo, koji su se veoma hvalili. Al samom hvalom nezadovolji se Ivan, i pošto mu se težaci nigdje nisu pravo dopadali, putovaše uvijek dalje i dalje.

Ovako putujuć i išuć više danah, susreti u nekojem selu prijatelja obitelji svoje. Ovaj, imenom Mate, mudra bistra glava, slušao ponuku i ponku rodoljubiva svog župnika; čitao čas-piše i ine koristne knjige, koje uče umno gospodarstvo, kmetijstvo, vinarstvo, vočarstvo itd., ugledao se u razumne izgledne gospodare i posjednike, i tako nabere si mnogovrstno znanje o svaćem; a pametnim gospodarenjem, neumornom radnjom i brižljivom štednjom pribavi si liepo obilato bogastvo, dobrostanje i blagoslov božji.

Pozdraviv ga kano prijatelja, razloži mu Ivan zašto je došao, i kako je teško i mučno naći, što išće.

„Netreba ti išćuć dalje putovati — reče mu prijatelj Mate — ovdje ćeš naći, što tražiš!“

„Ako je tomu tako, deder naznači mi kuću, gdje mi je pokucati, da nadjem, što želi draga mi majka.“

„Nije ti potreba, da pokucaš na mnoga vrata — jedna vrata ti dosta — i onamo ću te peljati. Al nemoj valje reći, zašto si došao, nego obazri se malo po ljudih, kad ti dan znamenje, onda govori!“

Prijatelj Mate uvede ga u kuću, gdje nadjoše gospodara i gospodaricu, od starosti onemogle i slabahue, kojim ipak sjevaše iz očih vesela zadovoljnost, motrećim dobro i liepo uredjeno gospodarstvo.

Najveća čistoća u čitavoj kući: pod u sobah kano da je sad ožuljen; prozori pokriveni preprugami bielimi kano snieg; ni prašića na stolu, na stolicah nit na ostalom pokućstvu; svaka stvar na pristojnom joj mjestu. Ivan gledaše nekako zabunjem sve ove toli liepo i ugledno uredjene stvari.

„Dozvolite, molim, reče prijatelj Ivanov starcima, da se ovaj moj prijatelj, sin valjan i dobrostojećá kmeta malko razgleda po vašem pokućstvu, po stajah i ostalom imanju.“

To gospodar rado dozvoli. Ogleđav kuću i što bijaše oko nje, zapita Ivan kano nehotimice, koliko služkinjah svim ovim ovako liepo i ugledno upravlja i vlada?

„Ima ih samo dvojica — odvrati prijatelj — dvie sestre, mlada djevojka i mlada žena; ova zadnja ima se još skrbiti i brinuti za maljahnu obitelj svoju!“

„Ovo bi bile baš one dvie, koje si želi majka moja!“ — usklikne Ivan.

„Da ima samo jedna, dosta bi joj bilo — odvrati prijatelj Mate — jer kmetija ovih ljudi jest dva tri pnti veća nego vaša. Od kuće si dosada dosta vidio, sada ogleđi se malo po težacih!“

Prijatelj Mate povede ga na polje i u vinograde i na novo narine se Ivanu pitanje: „koliko se po prilici težakah bavi ovom radnjom?“

„Ona eno trojica onamo“ — pokazà mu prijatelj.

„Baš to mi još treba, ovdje nadjoh i njih!“

„Trojica? — tebi je dosta samo jedan od njih, ako djelo, koje bi imali na tvojem imanju ovršiti, prisposobim trudu, što ga imadu ovdje. Pak nemoj pitati još ništa, pogledaj i motri ljude za stolom!“

Trojica težakah i kućgazda sjede zajedno za stolom. Sestre Mara i Jelica dvore kod stola, a međjutim se gospodarica u kuhinji bavi. Pozvani biehu uljudno i Ivan i Mate, da sjednu za stol. Ivanu bi odlučeno mjesto uprav pokraj mlade ljepote djevojke Jelice. Htio ju je za večere pitati, koliko poteže na ljeto za svoje mito, nu prije nego li je dospeo do toga, ustanu se svi i pomolivši se pobožno Bogu, otidju svi srdaćnom čestitkom: „Blagoslovio vam Bog otće!“

Ovako saznade Ivan, da oni, o kojih misljaše, da su plajtjeni težaci, nisu nego domaća djetca.

Izašav prijatelj s Ivanom, reče mu na samu:

„Ako ćeš, da ti gospodarstvo dobro i uspješno napreduje, najbolji težaci i služkinje ti jesu: gospodar i gospodarica i njihova djetca.“

Ivan moradé čitav dan razmišljati ove rieči. U takove misli udubljen, stajaše pod večer kraj studenca, kamo su dobadjale žene i djevojke s kabli po vodu i gdje su se igrala mala djetca. I sestre su bile prisutne: Mara, mlada žena i Jelica, mlada djevojka. — Ivan pako gleda i nasluša, kako se liepo pošteno razgovaraju ter nevine šale zbijaju.

Drugo jutro stupi Ivan, koji svu noć nije mogao spavati, pred roditelje liepe kriepostne Jelice te zamoli si ju u zakon.

Badaći da je prijatelj Mate dobro podupirao molbu njegovu, bila je uslišana i primljena najvećom radošću.

Poslje dvieh danah vrati se Ivan sa Jelicom kući k roditeljem svojim i predstaviv im krasnu vrlu Jelicu, ljubljenu zaručnicu svoju, reče: „Tražite trojicu jakih težakah i dvojicu marljivih služkinjah — eto vam ih: Ova jest red i marljivost, a ja sam: jakost, mudrost i dobra volja — privolite i eto vam petoricu težakah, kakve željaste!“

Nije mi potreba dostavljati, da su se za ljeto danah osvjedočili svi, da je Ivan dobro i srećno izabrao najbolje težake: sam u sebi trojicu krepkih slugah, a dvojicu marljivih i poslenih služkinjah u svojoj mladoj družici, vrljoj Jelici!

Prev. J. LOVRANSKI.

OPACINE LAVOVE U KORABLJI NOJEVOJ.

Kad je starac Noc primio u korablju svakovrstne životinje, razredi jih na troje. Na samo duo stavi gamad (plazavce iliti puzavce), na vrhu namjesti perad (letavce), a u sredini četveronožce iliti hodeću živad, pak svakomu razredu dade nadziratelja, da drži mir i poredak. Gamadi predpostavi zmiju, peradi orlu, a četveronožadi lava. Zmija bi vazda sićala: st! st! i tako je u njezinu području vladala podpuna tišina. Orlo objesi kljun i onako nadudren samim je pogledom umučkavao strahovito piskanje i plehtutanje svojih podložnikah. No lav postupaoše okrutno u svojem području, kao pravi samosilnik i krvolok. Siroti slonu nategnuo je nos, volu razećpao kopita u parklje, velbludu iliti kamili prebio hrbat i namećao grbetinu iliti gobu, konju probio nad okom čelo, kozi odgrizao rep, magareu pretegnuo uši i ogulpio glavu, ovnu savio i skrivio rogove itd. itd. Čega radi uboga je četveronožad strepila od straha i ugibila se od njega. Usljed toga, izisavši iz svoje kleti s bićem u ruci, opazi starac Noc, da tu nije sve u redu. Obazrev se oštrim okom okolo sebe, zapita četveronožce, da li imaju kakvu tužbu proti svojemu predstožniku. Na to pitanje ni da bi tko pisnuo od straha, da ih nebi poslje lav iz osvete još i gore mućio. Videći to lisica, odgovori u ime svih, rekavši, da su s njim svi podpuno zadovoljni. No, doćim je skrušenim glasom tako govorila, stareu Noju izpod brka lukavo namigavaše. Ovaj stave iztraživati lavovo ponašenje, pa kad je tim putem doznao za njegove grozovitosti i strašne opacine, pe-

depsa ga na oči sve kolike zveradi tako uzorno, da se poradi toga svaka zvier još i dandanas čovjeka boji. Najprije mu je ogolio sav zadnji skok, pa ga onda dobro korbačem izprašio. Zaman je zaklinjao svoje bivše podložnike i braćom ih zvao, da ga obrane od pravedne čovječje ruke: na njegovu strahovito rikanje ni da bi se tko s mjesta ganuo. Dapače gledahu tu njegovu sramotu s neutajenim veseljem i radošću, a konj i koza su mu se i grohotom smijali, onaj hihibi! — a ova meee! Lisica pako, prigodom te strašne ovrhe iliti eksekucije, gledeć sa strane i ozbiljno se držeć, kao kakav profesor, reče na sav glas, da ju je mogla čuti i ostala zverad u svoj Nojevoj korabliji: Tko ima vlast u rukama, može dakako svoje podložnike i na mieh derati; al ipak neka gleda, što radi, da ga zatim nedosjegne ruka moćnija od njegove.

Različite vijesti.

* († Nje Visost Nadvojvodkinja Sofija), prejasna mati Njeg. Veličanstva cara i kralja našega, preminula je u Beču dne 28. svibnja u tri sata po polnoći u 67. godini svog života poslje teške i duge bolesti. Pokoj vječni daruj joj, Gospodine, i svjetlost vječna svietila joj!

* (U Pazinu) su dne 21. prošlog mjeseca svibnja gg. učitelji pazinskog školskog kotara imali svoj drugi godišnji sastanak. Po izvješću vladina lista *Osservatore Triestino*, iz tog sastanka doznajemo, da su u pazinskom školskom kotaru sve škole talijanske; a ono pravim Talijanom nigdje ni slieda ni traga, nego nešto u Labinju. Pa na tom se je sastanku govorilo i o učevnoj metodi, iliti o načinu, kojega se imaju držati učitelji, da škola urodi povoljnim i trajnim plodom! Nije li to šaliti se sa školom i sa onimi, koji ju mučno i teško plaćaju? Jer, jeli nije li istina, da škola nemože puku koristiti nego samo onda, kad se djeca u školi uče u onom jeziku, u kojem govore pod otčinim krovom s otcem i s materom? Na ovo nam pitanje neka odgovore gg. učitelji, ali po

duši, (pa makar u istom *Osservatore Triestino*, koji je u svoje vrijeme prvi štampao u ime vlade §. XIX. temeljnih carevine pravah), i to ne nam nego istini za volju; pak ćemo onda znati suditi, da li tko od njih razumije, što je *il metodo d'insegnamento*.

* (U sjevernoj Českoj) pripetila se strašna nesreća. U subotu, dne 25. svibnja, provalio se oblak, pak se oborio na zemlju takav pljus, da su se nabreknute vode razplinule, te silnu škodu učinile. Piše se o razorenih selih, poderanih cestah i železnicah, o poplavljenih poljih i poljanah, o vodom odnetoj marvi iliti blagu, o silnu narodu bez kuće i kućišća, kao i bez nade ikakve ljetine, a naposljedku i o mnogih mrtvih i ranjenih.

* († Šimun Balenović), svetjenik nadbiskupije zagrebačke i urednik „Katoličkog Lista“, prestavio se iz ovoga svieta na drugi u Zagrebu dne 17. prošlog svibnja u 37. godini svog vieka. Bio je svetjenik uzornâ života i neumoran poslenik na polju naše crkvene književnosti. Neke počiva u miru!

* (Talijanski kraljević Umberto) sa svojom ženom Margaritom ide u pohode carskoj njemačkoj obitelji, kojom prigodom da će kumovati novorodjenoj kćeri njemačkog carevića, Fridrika. U Njemačkoj da se čine silne priprave za doček ovih talijanskih gostiuh.

Sa tršćanskog tržišća.

Kafi je ciena ove sedmice dosta čvrsta, i robe od niže ciene posve malo imade. Rio sriednji vriedi po f. 46. 59 do 47. Sećer u glarama po f. 26, tućeni po f. 24. Kukuruz dobro se odnosi i plaćaju ga po f. 5.45 do f. 5.70. Šenica i sva druga žita slabo se prodaju. Ulje dalmatinsko po f. 29.50 do f. 30. Riza po f. 9.50 do f. 9.75. Vosak po f. 100 do f. 102 u srebru. Kože janjeće dalmatinsko po f. 90 do 100 za 110 komadah.

Kretanje austrijskih brodovah

od 16 do 31 Maja.

Dojadrihli u — iz

Trst: *Riforma*, Marsilje — *Favilla*, Rieko — *Medea*, Liverpool — *Francika Teresa*, Pralucano — *Odoso*, Njokastla — *Giuditta*, Lošinja — *Carmella*, Kardifa.
Alesandriju: *Emma*, *Enulo*, Marsilje — *Janjma*, Njokastla — *Patrizio*, Trsta.
Anversu: *Jupiter*, Karloforta.
Bahiju: *Strassmayer*, Trsta.
Cet: *Fumano*, *Antonio*, *Oskar*, *Maria Anna*, Trsta.
Deal: *Araldo*, Silda za Njujork.
Dover: *Antonio S.*, Grimsbija za Trst.
Palmut: *Reu*, Ibraile — *Zio Giorgio*, Leda, Ales.
Grinok: *Temj*, Barbado.
Kardif: *Esio*, Bordo — *Nane B.*, Tralee.
Kartagenu: *Dio Fili*, Anverso — *Danica*, Barcelone —
Kerū: *Sinti*, Kardifa.
Kingston (Jamajka): *I. Dubrovački*, Kardifa.
Marsilju: *Dvimo*, Mesine — *Melchior*, Odoso — *Ortenzio*, Enosa — *Dika*, Smirno — *Francesco Gilberto*, Bakra — *Catina R.*, Ceta
Mesinu: *Mirto*, Rieko.
Montevideo: *Intium*, *Due Fratelli*, Marsilju za Buenosayres.
Njujork: *Onore*, Ceta — *IV. Dubrovački*, Kardifa — *Arfaksud*, Truna — *Crono*, Londre — *Abraham*, Liverpool —

Njuport: *Drusus*, Gluēstra — *Odesu:* *Iro*, Liverpool
Pernambuk: *Federico B.*, Kardifa
Pirej: *Enos*, Njokastla
Rio Janeiro: *Slago*, Londro.
Silda: *Nauta*, Rotterdam.
Vaterfort: *Rosu*, Truna za Odesu.

Odjadrihli iz — u

Trsta: *Domenico*, *Junak*, Aron, Bordo — *Nikolaj*, Tangarok — *Buon'Armoniu*, Istria, Palermo — *Labuku*, Mesinu — *Daur*, Mletce — *Trident*, Ales.
Alesandriju: *Aguilone*, Ingl. — *Castor*, Nant Prudente, *Sohjesky*, Carigrad — *Giordano*, Hul.
Anverse: *Vittorio*, Ipšvid
Berdianske: *Filomena*, Ingl.
Bordo: *Martin*, Njujork.
Breme: *Ntorđ*, Buenosayres.
Carigrada: *Pierino*, *Rodolfo*, *Pater*, *Cosimiro C.*, *Lusignano*, *Sator*, Sulinu — *Olga B.*, Maltu — *Fanny*, *Ruth*, *Giorgio*, *Marco Maria*, *Mali Ivo*, Azov — *Plod*, *Pasquolina G.*, *Novi Kras*, Trst — *Ester*, *Inviato*, Kork — *Praserpina*, *Nikolajev* — *Tito*, *Enos* — *Sibilla*, Tangarok — *Marco Primogenito*, Varnu.

Ceta: *Terzo*, Smirno — *Union*, Kaljari — *Atma*, Londru.
Civitavekje: *Lioietta*, Trst.
Genove: *Urmeny*, Marsilju.
Grinoka: *Luigi*, Njujork.
Helvoeta: *Nauta*, *Generatore*, Njukastl
Kardifa: *Armoniu*, *Adele Maria*, *Belli*, *Kalk*, Odoso — *Due sorelle*, *Elee*, Carigr. — *Equità*, *Luigi Zigi*, *Elena*, Trst — *Costante*, A'ss. — *Pace P.*, *Bakar*, Kerū.
Kingstona: *Sansego*, Europu.
Leita: *Moisè Montferr*, Trst
Livorna: *Giovanna*, Trst.
Marsilje: *Natalo S.*, Ales. — *Lampo*, Smirno Oro, Trst. — *Elia Profata*, Likato — *Nuovo Gioconda*, Port Mahon.
Mesine: *Catterina S.*, Patras — *Maria R.*, Katanju —
Mlocih: *Elena C.*, Patras.
Njujorka: *Vincenza*, *Attila*, Trst.
Njukastla: *Ludmila*, Odesu — *Jane*, *Pietro*, Trst.
Njuporta: *Grad Zagreb*, Odesu.
Ragan: *Pebg*, Ingl.
Roterdama: *Generatore*, Njukastl — *Gjurko*, *Carolina Premuda*, Njujork.
Truna: *Sloboda*, Carigr.

Tèk Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 31 Maja 1872.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Carski dukati (cekini)	5.34	5.34	5.35	—	—	5.33	5.38 1/2	5.40	5.41	5.40	—	5.37	5.38	5.41	—	5.42
Napoleoni	9.—	9.03	9.—	—	—	9.01	9.04	9.07	9.07 1/2	9.03 1/2	—	8.99	9.—	8.99 1/2	—	9.03
Lira Monteske	11.30	11.31	11.35	—	—	11.31	11.35	11.35	11.32	11.30	—	11.25	11.27	11.38	—	11.38
Srebro prid (aggio)	111.56	111.50	111.50	—	—	111.35	111.65	111.85	111.85	111.65	—	111.25	111.65	110.85	—	112.75